

PUBLICATIEBLAD

LANDSBESLUIT, HOUDENDE ALGEMENE MAATREGELEN, van de 20ste december 2018 houdende wijziging van de bedragen, het aantal personen en de soort activiteiten en sectoren, als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen¹ (Tijdelijk landsbesluit belastingfaciliteiten grote projecten)

In naam van de Koning!

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat verbreding van de economische basis van Curaçao hoge prioriteit heeft en dat om die reden grote investeringen om de economie te stimuleren van groot belang zijn;

dat het als gevolg van de huidige economische situatie op Curaçao wenselijk is om die grote investeringen in meerdere sectoren van de economie aan te trekken;

dat de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen ter realisatie van die investeringen vooralsnog op een zo groot mogelijk aantal investeerders van toepassing dient te zijn;

dat op basis van artikel 1, zevende lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de bedragen, het aantal personen, de soort activiteiten en sectoren, als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van deze landsverordening kunnen worden gewijzigd;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, besloten:

Artikel 1

1. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel 9° wordt aan de activiteiten genoemd in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen, de volgende soorten activiteiten toegevoegd:

10° bosbouw;

11° mijnbouw en delfstoffen;

¹ P.B. 2016, no. 77.

- 12° winning en distributie van water, riolsysteem, afvalverwerking en sanering (herstel);
 - 13° groot- en kleinhandel;
 - 14° reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen;
 - 15° maatschappelijke dienstverlening;
 - 16° cultuur, sport en recreatie.
2. Voor de bedragen bedoeld in artikel 1, tweede lid, onderdelen a, b, c en d, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen treedt telkens in de plaats: NAF 5.000.000.
 3. Voor het aantal van ten minste vijf bedoeld in artikel 1, tweede lid, onderdelen a en c, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen treedt telkens in de plaats: ten minste tien.

Artikel 2

De Minister van Financiën zendt binnen 30 maanden na de inwerkingtreding van dit landsbesluit aan de Staten een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van dit landsbesluit in de praktijk.

Artikel 3

1. Dit landsbesluit is niet van toepassing op belastingplichtigen die voor de inwerkingtreding van dit landsbesluit in het bezit zijn van een beschikking als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen.
2. Op schriftelijke verzoeken als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen die voor de inwerkingtreding van dit landsbesluit zijn ingediend en waarop op het tijdstip van die inwerkingtreding nog niet is beslist, zijn de bepalingen van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen, zoals die luiden voor de inwerkingtreding van dit landsbesluit van toepassing.
3. Bedrijven die voldoen aan de bepalingen van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen, zoals die luiden voor de inwerkingtreding van dit landsbesluit, kunnen tot en met 30 april 2019 een schriftelijk verzoek als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen indienen. Op dit verzoek zijn de bepalingen van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen, zoals die luiden voor de inwerkingtreding van dit landsbesluit, van toepassing.

Artikel 4

De beschikkingen als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen die ingevolge de wijzigingen in dit landsbesluit zijn afgegeven blijven, na het verstrijken van de periode van drie jaar als bedoeld in artikel 5, hun geldigheid behouden.

Artikel 5

1. Dit landsbesluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de kalendermaand volgende op die van bekendmaking en werkt terug tot en met 18 juni 2018.
2. Dit landsbesluit vervalt drie jaar na het tijdstip van inwerkingtreding.

Artikel 6

Dit landsbesluit wordt aangehaald als: Tijdelijk landsbesluit belastingfaciliteiten grote projecten.

Gegeven te Willemstad, 20 december 2018
L.A. GEORGE-WOUT

De Minister van Financiën,
K.A. GIJSBERTHA

Uitgegeven de 28ste december 2018
De Minister van Algemene Zaken,
E. P. RHUGGENAATH

NOTA VAN TOELICHTING behorende bij Tijdelijk landsbesluit belastingfaciliteiten grote projecten

1. Algemeen

Onderhavig landsbesluit vindt zijn grondslag in artikel 1, zevende lid, van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen (hierna: "LBI"). Dat artikel bepaalt dat bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de bedragen, het aantal personen, de soort activiteiten en sectoren, als bedoeld in het tweede lid van artikel 1, van de LBI kunnen worden gewijzigd.

De LBI werd ingevoerd op 1 januari 2017 ter vervanging van de Landsverordening ter bevordering van bedrijfsvestiging en hotelbouw, de Landsverordening ter bevordering van grondontwikkeling, de Landsverordening belastingfaciliteiten industriële ondernemingen en de Landsverordening renovatie hotels.

De nieuwe LBI heeft als voornaamste doel om de procedure voor de aanvraag van een belastingfaciliteit aanzienlijk te verkorten zodat potentiële investeerders naar verwachting veel sneller met hun project kunnen beginnen.

Voorts zijn er in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de LBI specifieke sectoren aangewezen. Hoewel het aanwijzen van deze specifieke sectoren als speerpunten van onze economie een positief signaal geeft aan potentiële investeerders die zich op deze sectoren willen richten, wordt deze aanwijzing in de huidige vorm als een verschraling van de economische mogelijkheden in Curaçao ervaren. Zoals de SER in haar advies van 15 juli 2015, Ref.nr.: 112/2015SER, op de LBI aangaf, zou het niet verlenen van de faciliteiten aan andere ondernemingen dan hotels of industrie, mogelijk ten koste kunnen gaan van de diversiteit van onze economie. Daarbij merkte de SER op dat een verhoging van de minimaal vereiste investeringsbedragen al een goede optie zal zijn om de economische ontwikkeling in de gewenste richting te sturen.

In het advies van de Raad van Advies (hierna: "RvA"), van 23 februari 2016, Ref.nr.: RA/40-15-LV, betreffende de LBI was de RvA kritisch over deze sectorale aanwijzing omdat er geen rechtvaardigingsgrond zou zijn voor een onderscheid tussen bedrijven in de aangewezen sectoren en bedrijven in andere sectoren maar voldoen aan de criteria. Naar aanleiding daarvan werd als argument aangevoerd dat investeringen in de aangewezen sectoren het meest zouden bijdragen aan het verstevigen en verbreden van het macro-economisch fundament van Curaçao.

Dit laat echter onverlet dat ook andere sectoren dienstbaar kunnen zijn aan de uitbouw van onze economie. In navolging van wat de SER hierover opmerkte zou het wel eens kunnen zijn dat een aanpassing van de minimum vereiste investeringsbedragen een belangrijke, zo niet de belangrijkste, optie is om de economische ontwikkeling in de gewenste richting te sturen.

Om voorgaande redenen wordt daarom middels dit landsbesluit een uitbreiding gegeven aan de toepassing van de belastingfaciliteiten van de LBI voor investeerders in bedrijfsactiviteiten

in andere dan de reeds aangewezen sectoren.

Om in aanmerking te kunnen komen voor een belastingfaciliteit geldt dat tevens sprake moet zijn van het bieden van werkgelegenheid aan ten minste tien in het bevolkingsregister ingeschreven personen bij de aanvang van de activiteiten en een minimuminvesteringsbedrag van NAF 5.000.000.

In het belang van de economische ontwikkeling van het Land bestaat het voornemen om 30 maanden na inwerkingtreding van dit landsbesluit de investeringsfaciliteiten te evalueren. Dit landsbesluit komt drie jaar na inwerkingtreding van rechtswege te vervallen. Zodoende is het van belang om reeds voordien een evaluatie van de werking van dit landsbesluit te hebben uitgevoerd. Alsdan kan de regering besluiten de oorspronkelijke voorwaarden te handhaven of de voorwaarden die middels dit landsbesluit zijn geïntroduceerd permanent in te voeren, dan wel dat geheel nieuwe voorwaarden wenselijk zijn. In de laatste twee gevallen zal dit middels een nieuw landsbesluit of een wijziging van de LBI dienen te worden vorm gegeven.

2. Financiële Paragraaf

De strekking van dit landsbesluit betreft het bereiken van een nieuwe reikwijdte van de belastingfaciliteiten nu hierbij meerdere sectoren in aanmerking komen voor toepassing van deze faciliteiten. Daarmee wordt een breder scala aan bedrijven en sectoren binnen de economie van Curaçao gestimuleerd. Zodoende kan mogelijk een hoger rendement op de investeringen bereikt worden, hetgeen aantrekkelijker is voor investeerders. Naar verwachting zal dit leiden tot een toename aan investeringen hetgeen op termijn kan leiden tot een toename aan belastingopbrengsten.

Nu het verbreden van de mogelijkheid tot het toekennen van belastingfaciliteiten echter eveneens gepaard kan gaan met een verlies aan inkomsten voor de overheid, is het van belang om de financiële gevolgen in kaart te brengen, ook al zijn deze op voorhand moeilijk exact te kwantificeren. Dit is immers van verschillende factoren afhankelijk. Bij aanvang van een investering is niet op voorhand duidelijk of deze lucratief zal zijn, dan wel van positieve invloed op de economische en/of maatschappelijke ontwikkeling van Curaçao. De strengere eisen die worden gesteld aan deze faciliteit maken het, gezien de kleine omvang van de Curaçaose economie, een uitzonderlijke faciliteit, dat wil zeggen het aantal investeringen welk hierop aanspraak zal kunnen doen zal gering blijven. Aan de andere kant, zorgen de strengere eisen ervoor dat bepaalde investeringsprojecten in de bij de LBI aangewezen sectoren die thans nog in aanmerking komen voor deze belastingfaciliteit niet langer daaraan zullen voldoen. Het eerste aspect beperkt de potentiële inkomstenderving voor de regering. Het tweede aspect ook en kan zelfs tot een stijging van de belastinginkomsten leiden, mits die investeringen dan nog zonder deze belastingfaciliteit doorgang vinden. Wat ook kan gebeuren is dat investeerders, mits het vertrouwen in de economie herstelt, versneld aanvangen met de voorgenomen investeringen voordat de hogere eisen (investeringsomvang en aantal te scheppen banen) van kracht worden, hetgeen de economie ten goede komt. Indien dat niet gebeurt, kunnen de hogere eisen juist tot gevolg hebben dat die investeringen permanent achterwege blijven.

De uitbreiding van het aantal sectoren / activiteiten zorgt daarentegen juist voor een grotere

potentiële inkomstenderving en mogelijke belastingerosie van de belastinggrondslag, zeker omdat grote delen van de economie worden opengesteld voor deze belastingfaciliteiten. Dit kan onder andere het geval zijn indien bestaande bedrijven krachten bundelen om bestaande economische activiteiten in een andere juridische en economische vorm te gieten ter vervanging van bestaande bedrijvigheid. Inkomstenderving kan overigens ook het geval zijn indien nieuwe bedrijven besluiten de krachten bundelen.

Ook de investeringen door overwegend overheidsvennootschappen die thans niet in aanmerking komen voor deze belastingfaciliteiten behelst een risico voor de overheidsbegroting daar deze op dit moment bijdragen aan de huidige belastinginkomsten en zodoende onderdeel zijn van de reguliere belastinginkomsten en meegenomen worden in de projecties voor de belastinginkomsten. Het budgettaire effect hiervan kan niet op voorhand worden geraamd. Teneinde dit beheersbaar te houden, is het wenselijk dat de uitbreiding vooral gericht is op het daadwerkelijk aantrekken van nieuwe economische activiteiten door de uitbreiding gefaseerd te laten verlopen dan wel beheersbaar te laten geschieden. Tijdens de evaluatieperiode die voor dit landsbesluit geldt, zal gemonitord moeten worden in hoeverre dit al dan niet het geval is en of door de vergrote mogelijkheid voor het toekennen van belastingfaciliteiten niet ten onrechte een stuk ondernemersrisico of financiering bij de overheid komt te rusten, waardoor de overheidsfinanciën negatief worden beïnvloed.

3. Sociaal Economische Raad

De Sociaal Economische Raad (hierna: SER) heeft op 14 augustus 2018, ref. nr. 105/2018-SER, advies inzake het voorliggende ontwerplandsbesluit aan de regering uitgebracht. De regering heeft het advies van de SER bestudeerd. Dit heeft er niet geleid tot wijziging van het ontwerp en de toelichting. Hierna wordt zo volledig mogelijk ingegaan op het advies van de SER en waarom deze niet zijn over genomen.

De SER merkt in paragraaf 2.1 getiteld “Standpunt SER 15 juli 2015 ten aanzien van de LBI”, op pagina 8 en 9 van hun advies, op dat er door de regering bij het vaststellen van de Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen niet volledig gebruik is gemaakt van het advies van de SER van 15 juli 2015. In dit advies benadrukt de SER dat het belangrijk is dat de regering een duidelijk beleid heeft met een visie die richtinggevend en kaderstellend is voor alle maatregelen met betrekking tot het verbeteren van het investeringsklimaat en het stimuleren van de economie en de werkgelegenheid. De SER benadrukt verder dat de aanpassing van de fiscale faciliteitenwetgeving niet zou moeten plaatsvinden zonder een gedegen evaluatie van de bestaande faciliteiten.

De regering merkt op dat de keuzes die ten grondslag liggen aan de belastingfaciliteit en uitbreiding ervan te plaatsen zijn binnen de visie en het integraal beleid van de regering zoals uitgewerkt in het Regeerprogramma 2017 – 2021. Het integraal beleid van de regering is onder andere gericht op betere arbeidskansen voor iedereen en het stimuleren van de economie middels het ontwikkelen van fiscale stimuleringsmaatregelen. Verder merkt de regering op dat zij kan begrijpen dat de SER adviseert dat voor het aanpassen van de faciliteitenwetgeving de bestaande faciliteiten gedegen geëvalueerd dienen te worden. Echter, er is momenteel weinig informatie beschikbaar omtrent de in het verleden verleende faciliteiten. Daarom heeft de regering ervoor gekozen om binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit landsbesluit deze

faciliteitenwetgeving in zijn geheel te evalueren. De LBI is namelijk per 1 januari 2017 inwerking getreden en het is eenvoudiger om vanaf die datum de faciliteitenwetgeving te evalueren en een verslag over de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk uit te brengen.

De SER merkt in paragraaf 2.2.1 getiteld “Beleidskader stimuleren van de economie”, op pagina 9 en 10 van hun advies, op dat in het ontwerplandsbesluit niet wordt gerefereerd aan de de Strategies for Sustainable Long Term Economic Development, het Economic Recovery Framework 2017, het Regeerprogramma 2017 – 2021, en ook niet aan het National Development Plan dat in het Regeerprogramma als cruciaal wordt gezien voor verwezenlijking van een duurzame economische ontwikkeling. De SER is van mening dat het ontwerplandsbesluit op zijn minst gebaseerd moet zijn op de in deze documenten genoemde beleidskeuzes. De SER adviseert de regering om de beleidskeuzes die ten grondslag liggen aan de belastingfaciliteiten en de uitbreiding daarvan uitdrukkelijk te benoemen en te plaatsen binnen een integraal beleidskader ter stimulering van duurzame economische ontwikkeling, zodat de effectiviteit hiervan daarna kan worden geëvalueerd.

De regering merkt op dat de keuzes die ten grondslag liggen aan de belastingfaciliteit en uitbreiding ervan te plaatsen zijn binnen de visie en het integraal beleid van de regering zoals uitgewerkt in het Regeerprogramma 2017 – 2021. Het integraal beleid van de regering is onder andere gericht op betere arbeidskansen voor iedereen en het stimuleren van de economie middels het ontwikkelen van fiscale stimuleringsmaatregelen.

De SER geeft in paragraaf 2.2.4 getiteld “Reikwijdte van de evaluatie”, op pagina 12 van hun advies, aan dat het van cruciaal belang is om onderzoek te (laten) doen naar het effect van de belastingfaciliteiten op het aantrekken van (buitenlandse) investeringen. Hierbij dient niet alleen onderzoek te worden gedaan naar de financiële effecten van de belastingfaciliteiten, maar ook naar de macro-economische, de budgettaire en economische groei effecten en ook de effecten op de werkgelegenheid, binnenlandse investeringen, belastingbasis, compliance, crowding out en mogelijke spillover effecten.

De regering merkt op dat zij kan begrijpen dat de SER adviseert om vooraf onderzoek te doen naar de effecten van de faciliteitenwetgeving voordat de wetgeving gewijzigd wordt. Echter is er momenteel weinig informatie beschikbaar omtrent de in het verleden verleende faciliteiten. Daarom heeft de regering ervoor gekozen om binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit landsbesluit deze faciliteitenwetgeving in zijn geheel te evalueren. De LBI is namelijk per 1 januari 2017 inwerking getreden en het is eenvoudiger om vanaf die datum de faciliteitenwetgeving te evalueren en een verslag over de doeltreffendheid en de bovengenoemde effecten in de praktijk uit te brengen.

Aan de hand van deze evaluatie kan de toekomst van de faciliteiten wetgeving worden beoordeeld.

De SER vraagt zich in paragraaf 2.2.5 getiteld “Macro-economische overwegingen”, op pagina 12, 13 en 14 van hun advies, af waarom bij de invoering van de LBI per 20 december 2016 niet direct gekozen is voor een uitbreiding van het aantal sectoren en een verhoging van het vereiste investeringsbedrag. De SER is van mening dat de verhoging van de investeringsbedragen van 1 en 2 miljoen naar 5 miljoen gemotiveerd dient te worden en dat een nadere uiteenzetting betreffende de macro-economische en budgettaire gevolgen vereist is. Tevens mist de SER een onderbouwing van de gekozen sectoren, die in artikel 1, eerste lid worden toegevoegd en wat

de meerwaarde is van de geselecteerde sectoren in termen van economische ontwikkeling en werkgelegenheid en budgettaire effecten ten opzichte van grote investeringen in de niet geselecteerde sectoren. Dit behelst onder meer de vraag wat per toegevoegde sector de potentiële effecten op de overheidsinkomen van de faciliteit kunnen zijn, welke marktverstoringe werking hiervan kan uitgaan op bestaande bedrijven. Zonder deze beleidsmatige onderbouwing mist de sectorale aanwijzing een rechtvaardigingsgrond. Tenslotte adviseert de SER in deze paragraaf om de additionele sectoren dusdanig te definiëren dat daaraan slechts eenduidige, ondubbelzinnige interpretaties kunnen worden gegeven.

Het uitgangspunt van de regering is dat dit landsbesluit als gevolg zal hebben dat investeerders worden aangetrokken ter verbreding van de economie van Curaçao. Daarom is bij het verhogen van het bedrag uitgegaan van een bedrag, namelijk 5 miljoen, dat op korte termijn weinig tot geen negatieve gevolgen heeft voor de begroting van het Land conform het financiële advies. De regering merkt op dat zij voornemens was om de wetgeving van toepassing te laten zijn op alle sectoren, zonder uitzonderingen. Echter, op basis van het ontvangen financieel advies is het noodzakelijk gebleken om vanuit financieel oogpunt een aantal sectoren te schrappen. Verder merkt de regering op dat voor de meeste sectoren voldoende duidelijk is wat ermee wordt bedoeld.

De SER merkt in paragraaf 2.2.6 getiteld "Objectieve rechtvaardigingsgrond sectorale aanwijzing", op pagina 14 en 15 van hun advies, dat in de nota van toelichting van het ontwerp landsbesluit objectieve rechtvaardigingsgronden voor het onderscheid tussen grote en kleine bedrijven, tussen bestaande en nieuwe bedrijven en voor wat betreft de aangewezen sectoren ten opzichte van de niet-geselecteerde sectoren dienen te worden opgenomen.

De regering merkt op dat het beleid van de regering erop is gericht het macro-economisch fundament van Curaçao te verstevigen en uit te bouwen. Dit wil de regering bereiken door investeringen in deze specifieke aangewezen sectoren waarvan verwacht wordt dat deze zullen bijdragen tot de gewenste versteviging en uitbreiding van het fundament te stimuleren.

De SER geeft in paragraaf 2.2.7 getiteld "Reikwijdte nader bekeken", op pagina 15, de regering in overweging om de begrippen, 'oprichting', 'blijvend werk', 'bij aanvang van bedrijfsactiviteiten' en 'bedrijfsactiviteiten' zoals opgenomen in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de LBI in de LBI helder en eenduidig te definiëren.

De regering merkt op dat het onderhavige landsbesluit gebaseerd is op artikel 1, zevende lid van de LBI. Dit lid geeft slechts de bevoegdheid om bij landsbesluit, houden algemene maatregelen, de bedragen, het aantal personen, de soort activiteiten en sectoren, als bedoeld in artikel 1, tweede lid van de LBI, te wijzigen. Het is derhalve niet mogelijk om middels dit landsbesluit de hierboven genoemde begrippen helder en eenduidig te definiëren. Hiervoor is het noodzakelijk om de LBI zelf aan te passen. De regering zal het advies van de SER op dit punt in overweging nemen en indien noodzakelijk de landsverordening aanpassen.

De SER geeft in paragraaf 2.2.8 getiteld "Werkgelegenheidsvereiste", op pagina 16, aan een beredeneerde, kwantitatieve en economische onderbouwing van de verhoging van het vereiste aantal te creëren banen van vijf naar vijftientig te missen. De SER vraagt zich af hoe realistisch een dergelijke verhouding van 5 miljoen gulden aan investeringen en 25 banen is en wat hiervan het mogelijke effect is op de aantrekkelijkheid van de faciliteiten voor investeerders.

De regering merkt op dat bij nader inzien zij het ermee eens zijn dat het stimuleren van kapitaalintensieve bedrijvigheid ter verbreding van de economie van Curaçao niet geheel verenigbaar is met het werkgelegenheidsdoel van minimaal 25 banen per investering van 5 miljoen. De regering heeft daarom op basis van het advies van de SER deze eis weer in overweging genomen en heeft besloten om de voorgestelde werkgelegenheidseis te verlagen van 25 naar 10 banen.

De SER stelt opnieuw dat niet alleen een integraal beleidskader noodzakelijk is, maar eveneens dat een empirische evaluatie van de sociaaleconomische en financiële impact van de belastingfaciliteiten van groot belang is. De SER geeft in paragraaf 2.2.9 getiteld "Gevolgen van arbitraire vereisten", op pagina 16, aan dat zowel de omvang van de werkgelegenheidseis als die van de investeringseis arbitrair, zolang deze niet berust op verantwoorde en overtuigende onderbouwing vanuit een helder geformuleerd beleidskader, bij voorkeur voorzien van historische data en/of van een prognose over de mogelijke budgettaire en macro-economische effecten hiervan. Dit kan mogelijk aanleiding geven tot verdere belasting-erosie omdat de rationale van de begunstiging in de perceptie van (sommige) investeerders niet gerechtvaardigd is.

De regering merkt op dat de regering voornemens was om de wetgeving van toepassing te laten zijn op alle sectoren, zonder uitzonderingen. Echter, op basis van het ontvangen financiële advies is het noodzakelijk gebleken om vanuit financieel oogpunt een aantal sectoren te schrappen.

De SER merkt in paragraaf 2.2.10 getiteld "Financiële effecten voor openbare financiën", op pagina 17 en 18, op dat de effecten van de belastingfaciliteit op de belastinginkomsten wellicht ex-ante moeilijk kwantificeerbaar zijn. Toch acht de SER het van belang dat ten minste moet worden aangegeven op basis waarvan per saldo positieve belastinginkomsten te verwachten zijn. Naar de mening van de SER dient in de nota van toelichting te worden toegelicht wat bedoeld wordt met het gefaseerd dan wel beheersbaar laten verlopen van de uitbreiding van de belastingfaciliteit.

De regering merkt op dat het lastig is om voor wat betreft de toekomstige belastinginkomsten van de faciliteitenwetgeving met harde cijfers te komen. Deze zijn namelijk geheel afhankelijk van het feit of de verwachte investeringen gedaan zullen worden en of er door inwerkingtreding van onderhavig landsbesluit meer geïnvesteerd zal worden. Helaas is het zo dat momenteel grote investeringen op Curaçao uitblijven en er derhalve helemaal geen extra belastingopbrengsten te verwachten zijn. In tegenstelling tot hetgeen in paragraaf 2.2.2 getiteld "Effectiviteit van stimuleringsmaatregelen op economische ontwikkeling", op pagina 11 van het advies staat vermeld, zijn er in de tussentijd wel verzoeken ingediend en toegewezen met betrekking tot bedrijfsactiviteiten in de zin van artikel 1, tweede lid, onderdeel c, betreffende de negen sectoren. De verwachting is dat dit zal toenemen indien de soorten activiteiten die in aanmerking komen voor de belastingfaciliteiten worden uitgebreid.

De SER adviseert de regering in paragraaf 2.2.11 getiteld "Uitvoeringscapaciteit", op pagina 18 en 19, om in de nota van toelichting een nadere toelichting te geven met betrekking tot de benodigde uitvoeringscapaciteit en de eventuele extra kosten in geval een noodzakelijke uitbreiding van deze capaciteit.

De regering merkt op dat bij de Sector Fiscale Zaken standaard een beleidsmedewerker belast

is met het afhandelen van de betreffende verzoeken. Hiernaast is er nog een beleidsmedewerker die naast overige werkzaamheden ook, indien dat noodzakelijk is, de betreffende verzoeken afhandelt. De verwachting is dat ondanks uitbreiding van het aantal sectoren, dat alle verzoeken in beginsel door deze beleidsmedewerkers tijdig – dat wil zeggen binnen de termijn van drie maanden – kunnen worden afgehandeld.

De SER vraagt zich in paragraaf 2.3.3 getiteld “Risico’s van belastingconcurrentie”, op pagina 20 en 21, af of gezien het feit dat diverse internationale financiële instituties Caribische landen juist adviseren om het gebruik van belastingfaciliteiten om buitenlandse investeringen aan te trekken, te heroverwegen, of de in het ontwerplandsbesluit opgenomen maatregelen effectieve maatregelen zijn ter stimulering van de economie en of de maatschappelijke baten de kosten zullen compenseren. De SER dringt er bij de regering op aan om anderhalf jaar na de inwerkingtreding van het landsbesluit een tussentijdse evaluatie te laten verrichten, zodat tijdig kan worden gehandeld naar gelang de resultaten van het onderzoek.

De regering merkt op dat het niet wenselijk is om eerder de faciliteitenwetgeving te evalueren en wenst dit niet te wijzigen. Het is namelijk belangrijk dat de wetgeving eerst een periode van kracht is, alvorens de doelmatigheid en doeltreffendheid en andere effecten van deze wetgeving geëvalueerd kan worden.

4. Raad van Advies

Op 16 oktober 2018 heeft de Raad van Advies (hierna RvA) de regering inzake het voorliggende ontwerplandsbesluit van advies voorzien (RvA no. RA/31-18-LB).

Het advies van de RvA is voor de regering aanleiding geweest om zowel het ontwerp als de nota van toelichting op onderdelen te wijzigen. Voor zover de adviezen van de RvA niet zijn overgenomen, worden de beweegredenen daarvoor hierna zo volledig mogelijk weergegeven.

Onder hoofdstuk I getiteld “Algemeen”, paragraaf 2 getiteld “Uitvoeringscapaciteit” van het advies, adviseert de RvA een nadere toelichting te geven met betrekking tot de benodigde uitvoeringscapaciteit en de eventuele extra kosten in geval een noodzakelijke uitbreiding van deze capaciteit.

De regering merkt op dat bij de Sector Fiscale Zaken standaard een beleidsmedewerker belast is met het afhandelen van de betreffende verzoeken. Hiernaast is er nog een beleidsmedewerker die naast overige werkzaamheden ook, indien dat noodzakelijk is, de betreffende verzoeken afhandelt. De verwachting is dat ondanks uitbreiding van het aantal sectoren, dat alle verzoeken in beginsel door deze beleidsmedewerkers tijdig – dat wil zeggen binnen de termijn van drie maanden – kunnen worden afgehandeld.

Onder hoofdstuk II getiteld “Inhoudelijke opmerkingen”, subparagraaf 1° getiteld “Nieuw vermelde activiteiten” van het advies, adviseert de RvA de regering om in de nota van toelichting een toelichting te geven op de nieuw vermelde activiteiten in artikel 1 van het ontwerp.

De regering merkt op dat de keuzes die ten grondslag liggen aan de belastingfaciliteit en uitbreiding ervan te plaatsen zijn binnen de visie en het integraal beleid van de regering zoals uitgewerkt in het Regeerprogramma 2017 – 2021. Het integraal beleid van de regering is onder

andere gericht op betere arbeidskansen voor iedereen en het stimuleren van de economie middels het ontwikkelen van fiscale stimuleringsmaatregelen.

Onder hoofdstuk II getiteld "Inhoudelijke opmerkingen", subparagraaf 2° getiteld "Het gelijkheidsbeginsel" van het advies, adviseert de RvA de regering de nota van toelichting aan te vullen met argumenten voor de uitbreiding van de sectorale aanwijzing en met rechtvaardigingsgronden waarom er onderscheid wordt gemaakt tussen kleine en grote en tussen nieuwe en bestaande ondernemingen in dezelfde sector.

De regering merkt op dat de regering voornemens was om de wetgeving van toepassing te laten zijn op alle sectoren, zonder uitzonderingen. Echter, op basis van het ontvangen financiële advies is het noodzakelijk gebleken om vanuit financieel oogpunt een aantal sectoren te schrappen, aangezien de doelstelling van de LBI altijd is geweest om investeringen in bepaalde sectoren te stimuleren.

Onder hoofdstuk II getiteld "Inhoudelijke opmerkingen", paragraaf d getiteld "Het verlenen van terugwerkende kracht aan het onderhavige landsbesluit (artikel 4)" van het advies, adviseert de RvA de regering om in de nota van toelichting een draagkrachtige motivering op te nemen voor de rechtvaardiging van de terugwerkende kracht in artikel 4.

De regering merkt op dat het de wens van de regering was dat het onderhavige landsbesluit reeds per 18 juni 2018 in werking was getreden. Echter wegens een langdurig wetgevingsproces is dat niet gelukt. Dat is de reden waarom er terugwerkende kracht in het ontwerp is opgenomen. De regering is zich ervan bewust dat de voorwaarden in het onderhavige ontwerp belastend zijn in vergelijking met de huidig geldende wetgeving en dat daarom terughoudendheid dient te zijn geboden bij het opnemen van terugwerkende kracht in dit ontwerp. Echter, om tegemoet te komen aan belastingplichtigen die aan de gunstigere voorwaarden voldoen, is er in artikel 3, derde lid, een overgangsbepaling opgenomen. Deze overgangsbepaling zou in eerste instantie gelden tot 31 december 2018 ervan uitgaande dat het ontwerp reeds in juli in werking zou zijn getreden. Echter aangezien dit proces langer heeft geduurd heeft de regering het ontwerp op dit punt aangepast, waardoor belastingplichtigen tot 30 april 2019 de tijd krijgen om alsnog op basis van de gunstigere voorwaarden een verzoek in te dienen.

5. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Naast industrie en bedrijfsvestiging voor specifiek aangewezen activiteiten / sectoren die gebruik kunnen maken van de fiscale faciliteiten, wordt de faciliteit nu ook open gesteld voor bedrijfsvestiging in meerdere sectoren van onze economie. Het minimale investeringsbedrag en de minimale werkgelegenheidseis worden voor de faciliteiten, genoemd in artikel 1, tweede lid, onderdelen a, b, c en d, van de LBI verhoogd naar NAF 5.000.000 respectievelijk tien personen.

Van maatschappelijke dienstverlening als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 15°, is sprake indien het geheel van activiteiten van de onderneming gericht zijn op het sociaal functioneren van personen en gezinnen. Maatschappelijke dienstverlening heeft tot doel iedereen in staat te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Een menswaardig leven leiden betekent minimaal dat men zich kan voeden, kleden, huisvesten, verzorgen en

toegang heeft tot gezondheidszorg. Maatschappelijke dienstverlening kan verschillende vormen aannemen. Het kan gaan om het verlenen van financiële hulp aan hulpbehoevenden, hulp in natura zoals bijvoorbeeld huisvesting of andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zoals medische- of psychologische hulp en schuldhulpverlening.

In het geval van cultuur, sport en recreatie moet er sprake zijn van een onderneming wiens activiteiten gericht zijn op het promoten, mogelijk maken en het uitoefenen van cultuur, sport en recreatie. Cultuur is een gemeenschappelijke wereld van ervaringen, waarden, gebruiken en kennis die een bepaalde sociale eenheid kenmerkt. Elke cultuur heeft zijn eigen waarden, rituelen, helden en symbolen. Recreatie betreffen activiteiten die in de vrije tijd worden uitgeoefend en die plezier en ontspanning als doel hebben.

Sport betreft lichamelijke bezigheden ter ontspanning of als beroep en vaak met een spel- of wedstrijdelement waarbij conditie en vaardigheid vereist zijn.

Artikel 2

De uitbreiding tot de genoemde sectoren geldt in beginsel voor een periode van drie jaar. Het voornemen bestaat om binnen 30 maanden het pakket aan fiscale stimuleringsmaatregelen te evalueren teneinde vast te stellen of de regeling goed functioneert dan wel dat in het belang van de economische ontwikkeling van Curaçao aanpassingen wenselijk zijn.

Artikel 3, derde lid

Artikel 3, derde lid, betreft een overgangsbepaling. Deze bepaling beoogt de investeringen die thans in voorbereiding zijn en die voldoen aan de bepalingen van de LBI, zoals die luiden voor de inwerkingtreding van dit landsbesluit, de mogelijkheid te bieden om alsnog aanspraak te maken op de uit de LBI voortvloeiende belastingfaciliteiten. Dit is tot en met 31 april 2019 mogelijk.

Artikel 4

Dit landsbesluit heeft een tijdelijke werkingsduur van drie jaar. Na het verstrijken van deze periode van drie jaar komt het landsbesluit van rechtswege te vervallen. Artikel 4 bepaalt dat de beschikkingen die zijn afgegeven op basis van de in dit landsbesluit opgenomen wijzigingen hun geldigheid behouden, ook nadat dit landsbesluit is komen te vervallen.

De Minister van Financiën,
K.A. GIJSBERTHA